

Havnefoged Pieter Pietersen Povels Selvbiografi, som han skrev, da han var 81 Aar gammel, i 1874.

Aar **1793**, den **11 December**, er jeg barnefødt i Sct. Pederstræde No 78 heri Dragør. Søndagen d. 21 samme Maaned blev jeg døbt i Store Magleby Kirke. Fadderne vare: Lodsoldermand Mathias Jakobsen Schmidt, Hans Hendriksen Palms første Kone Ane Rasmusdatter, og min Faders Broder Jan.

Min Børnelærdom fik jeg, uden at søge Skolen, idet at mine Forældre underviiste mig deri.

Indtil Midsommer **1806** var og blev jeg hos mine Forældre, kom da tilsøes med min Onkel Jørgen Olsen Jans, som ejede en Part og var Fører af en Galease "Fortuna" kaldet, jeg kom ombord paa Dragør Rhed, da Fartøjet kom fra Trondhjem i Norge. Reisen gik til Stubbekjøbing, hvor Tømmerladningen blev losset, seilte derfra til Horsens, indtog der 1600 Tønder Havre og sejlede til Lübeck, der blev Havren losset og 1 Ladning Rug indtaget, sejlede fra Lübeck til Kjøbenhavn hvor Rugladningen blev losset. Gik paa en Rejse fra Kjøbenhavn til Weilefjord i Jylland, indtog en Ladning Brænde, derfra til Kjøbenhavn, hvor Brændelasten blev losset.

1807 kom jeg i søfart som Kokkedreng med Galeasen "Unge Ester" af Dragør, (vi) seilte til Kjøbenhavns indre Rhed og lastede et Meublement for Kjøbmand Unge Mühlerts i Kallundborg, seilte til denne Kjøbstad, lossede Meublerne og indtog der en Ladning Kornvarer, seilte derfra til Skien i Norge, Ladningen blev losset til Apotheker Mühlerts. Fra Skien seilte (vi) til Brevig i Skiensfjorden og indtog paa dette Sted 1 Ladning Tømmer, der var bestemt til Karrebæksminde i Sjælland. Ankom der i Juli Maaned, Tømmerladningen blev losset paa Rheden,, thi den Tid var der ingen Havn ved Karrebæk, Kjøbmand Frost i Næstved, var Modtager af Ladningen. Derfra seilte (vi) til Kalløvig i Jylland hvor der indtoges 1 Ladning Brænde, derfra seilte (vi) til Kjøbenhavn.

Kort efter vor Ankomst til Kjøbenhavn, kom en Engelsk Flaade: bestaaende af Orlogsskibe og Transportskibe, som havde 30 000 Mand Militaire og fornødent Krigs-Materiel ombord i Skibene. Den høistkommanderende for denne Expedition gjorde Fordring paa at faae den danske Flaade til sig udleveret, i Mangel deraf ville Englænderne erklære Dannemark Krig, og dette skeete. Englænderne landsatte da i August Maaned samme Aar deres medhavende Tropper ved Wedbæk omtrent 2 Miil nordenfor Kjøbenhavn, de marcherede op imod Hovedstaden, opkastede Beleiringsbatterier, bombarderede Staden, og skjød en deel af Kjøbenhavn i Brand. Da maatte Dannemark, for at faa Fjenden ud af Landet, overgive den danske Orlogsflaade til Engeland.

1808 var jeg ikke tilsøes.

1809. Den første Søndag efter Paaske, blev jeg Konformeret. Pastor Winther af Kjøbenhavn var den Gjæstlige Mand for hvem vi gjentog og fornyede det Løfte som, af Andre, paa vore Vegne, var givet ved vor Daab. Det bemærkes, at sognepræst Pastor Schmitto hele Vinteren havde været syg. Samme Aar, ved Midsommerstid, kom jeg med Skipper Theis Hendriksen Palm paa en Reise til Kjøge, efter Brænde, derfra til Kjøbenhavn. Dette Efteraar gjorde jeg 1 Reise med Galeasen "Unge Ester" til Guldborgsund efter Brænde, denne Reise varede 3 Maaneder, som følge af at Engelske Krigsskibe, til Tider, kom i Sigte fra Møens Klint, saa vi turde ikke forlade Grønsund, hvor vi laa en lang Tid.

1810. Om Foraaret, tog jeg Emploi¹, som Kok, med 1 Galease som eiedes og førtes af Skipper Isbrandt Corneliussen her af Byen paa 1 Reise til Weile efter Brænde, efter (en Del) omseiling igjennem Lillebælt, baade paa hen og tilbage Reisen, kom vi endelig til Grønsund, hvor vi i nogle Dage, da der, fra Møens Klint, signaliseredes; At der var fjentlige Skibe at see, maatte opholde os. Endelig, 1 Aften, var der ingen saadanne Skibe at see, fra Møen. Vi, tilligemed 4 andre Fartøjer, lettede da og seilte ud af Grønsund, Vinden var østlig, altsaa imod, vi krydsede hele Natten uden at komme langt. Om Morgenen saaes en engelsk Orlogs-Fregat udfør Hestehovedet paa Falster, som krydsede efter os, og da den havde afskaaret os Kurset for at kunde vende tilbage til Grønsund, maatte vi, tilligemed min Onkel Jørgen Olsen Jans med sin Galease og en, i Horsens hjemmehørende, Galease, for at undgaa at blive taget til Prise af Engelskmanden, landsatte de 3 nævnte Fartøjer paa Møens Strand, hvor de 2 i Dragør hjemmehørende, Fartøier blev tilintetgjort. Min Onkels Fartøi ved Ild, som han selv paasatte, og vort Fartøi blev, den paafølgende Nat, aldeles sønderslaaet af Søen, i en Storm af paalands Vind. Besætningerne reiste over Land til Kjøbenhavn. Seilede samme Aar, som Kok, med Skipper Peter Petersen Bakker, Jagten "Rosen" af Dragør, 1 Reise til Knudskov, i Wordingborg Tolldistrikt; og 1 Reise til Corsør, efter Brænde.

1811. Var jeg med 1 Kapperbaad² "Erstatning" kaldet, ført af Capt. Lorents Lorentzen, ude (paa) 2 Krydstoure, hver Tour varede 3 Maaneder. Kostpengene var pr. Mand 3 Rigsdaler daglig; men Penge vare nu saare ringe Værdi³.

¹ hyre.

² kaper: Bevæbnet skib, tilhørende private personer, som af Regeringen er forsynet ned fuldmagt (kaperbrev) til i krigstid at opbringe fjendtlige skibe og deres last, til egen fordel.

³ Der var en kraftig inflation i pengevæsenet, og Danmark-Norge gik statsbankerot i 1813.

1812 seilte jeg 1 Reise med Skipper Anders Dirksen Bager, som førte en Jagt, hjemmehørende her i Byen, til Kallehave efter Brænde, derfra til Kjøbenhavn. Samme Aar udgik jeg i Eftersommeren - Høstens Tid - med en Kapperbaad,, ført af Captain Mathæi, en Nat, i October Maaned, efter at vi var seilet fra Kjertemind og ud i en Flaade bestaaende af engelske Orlogsskibe, svenske, tyske og russiske Koeffardiskibe⁴, som laa for Anker under Romsø i Store Belt, blev vi taget tilfange af engelske Ro-Chalupper, som fra Orlogsskibene, vare udsendte for at opsøge os, det var mørk Nat, og vi opbragtes som Krigsfanger. Vi blev da henført til en engelsk Fregat "Crescent" kaldet, og der ført ombord som Fanger. Efter 4 Dages Forløb, blev vi udvexlede med Engelskmænd, som sad fangne i Dannemark, og kom saaledes paa fri Fod igjen.

1813. Om Foraaret blev jeg udkommanderet til Kongens Tjeneste. Jeg kom da ombord i Kanonbaaden Litra S No 5, under Sekontløytenant Levin Jørgen Rohde's Kommando, denne Officeer var Divisionschef. Med denne Division Kanonbaade, som tilligemed en anden Division, var stationeret heri Havnen, gjorde vi 2 Toure til Stubbekjøbing, hvorhen vi gik udenom Møen, og convoierede⁵ 1 Flaade danske Jagte, som samledes paa Kastrup Rhed. Efter at være kommet til Stubbekjøbing blev opholdet der, 3 eller 4 Uger, indtil en deel Fartøier der bleve forsamlede for at blive convoierede til Drogden. I Løbet af Sommeren, fik Leutenant Rohde Ordre at hans Division skulle afgaae herfra og indtage ny Station ved Stubbekjøbing, og derefter blev samme Division Kanonbaade forsat til Vestkysten af Slesvig. I Andledning af denne Forandring, androg jeg om Tilladelse til at maatte blive overført til den Division Baade som blev ved Dragør Stationen, hvilket den høistkommanderende, Kammerherre Capitain Hoppe, tillod. Jeg kom da ombord i Kanonbaaden Litra A. No 6. under Maanedsløytenant⁶ Schmidts Kommando. Jeg blev saaledes her ved Byen indtil de her stationerede Kanonbaade bleve oplagte ved Nyholm ved Kjøbenhavn - som skete ved Juletid - og Mandskabet blev hjempermitteret.⁷ Da jeg, der skriver dette, nu er 80 Aar, maa og kan jeg vel nok betragte mig selv som en af Veteranerne fra Krigen 1807-1814.

1814. Var jeg ude som Ungmand med Galeasen "Lykkens Prøve", ført af Capitain Hans Bager, af Kjøbenhavn, gjort 1 Reise til Wiborg i Finland og tilbage til Kjøbenhavn.

⁴ handelsskibe.

⁵ konvoj: en samling ubevæbnede handelsskibe og lignende, med krigsskibe som beskyttelse.

⁶ månedsløytnant: en styrmand eller skibsfører, der under krig eller større skibsudrustninger var midlertidigt ansat i Søværnet som løytnant med en måneds opsigelse.

⁷ permitteret: hjemsendt.

1815. Den 4de Marts, tog jeg Navigations-Examen, for Navigations Didrektor P. Weügel og 2 Skippere* som Bisiddere, i Kjøbenhavn, hvor jeg erholdt Karecteer Beqvem.

I Foraaret fik jeg Emploi med en Skonnert, ført af Capitain Hans Bruhn, af Aabenraa i Slesvig, gjorde dermed en Rejse til Cadix i Spanien, lossede der i Ladning Bræder og Jern og indtog 1 Ladning Salt, seilte derfra til Kjøbenhavn, hvor Saltet blev losset. Samme Aar, i October Maaned, tog jeg Hyre med Galeasen "Emilie" af Kjøbenhavn, ført af Capitain Peter Bidstrup, lastede Stykgods i Kjøbenhavn, seilte til Königsberg i Preussen, og lossede, indtog der 1 Ladning Hør m.M. og seilte til Kjøbenhavn, hvor vi ankom i December Maaned.

1816. I Foraaret, fik jeg Emploi med en Galioth⁸, "Ulysses" kaldet, ført af Capitain Phillip Reehoff, seilte dermed 2 Reiser - som Matros - til Riga og Kjøbenhavn. I Efteraaret blev jeg forhyret - som Matros - med et Fuldrigget⁹ Skib "Betsy" kaldet, ført af Capitain Anton Jan Sølling; I December Maaned seilte (vi) paa 1 Rejse til Sanct Croix, i Westindien, hvor vi ankom den 4de Marts **1817**. Efter at have losset de i Skibet indehavende Bræder, Muursteen og Steenkul blev vi der liggende i 4 Maaneder, uden at kunne faa nogen Ladning til Skibet, seilte saa derfra til St: Thomas, indtog der ovenpaa Ballasten, 1 Ladning Rødtræ og Tobak. Den 29 Juli seilte fra St: Thomas; Den 4de October ankom vi til Kjøbenhavn.

1818. Den 5 Marts, indlod jeg mig i Ægteskab, med den af mig elskede Pige Marchen Bertel Jakobs, med hvem jeg samlevede i 50 Aar., 4 Maaneder og 21 Dage, og blev vi i dette vort Ægteskab, af Gud velsignede med 10 Børn, af hvilke, det første blev født den 25 Juli 1819.

I Foraaret - 1818 - tog jeg Emploi med Phillip Reehoff som førte, en, i Kjøbenhavn i 1816, nybygget Brig¹⁰ "Johanne" kaldet, gjorde dermed 2 Reiser til Riga - Kjøbenhavn. Samme Efteraar fik jeg Styrmandsemploi med en hollandskbygget Smak¹¹, af Kjøbenhavn "Ernestine" kaldet, ført af Hans Jørgensen Miang. Med Dette Fartøi seilte (vi) til Kallundborg, indtog der 1 Ladning Kornvarer, derfra bestemt til London.

⁸ Galiot: Et rundgattet, galeasetaklet skib, der er større end galeaser i almindelighed.

⁹ Fuldrigger: skib med mindst tre master, der har råsejl på alle master.

¹⁰ Brig: tomastet skib med råsejl på begge master.

¹¹ Smak: et mindre, rundgattet, galeasetaklet skib.

I December Maaned, sejlede (vi) fra Kallundborg, den 22 Dec:, kom vi, formedelst læk Skib og uklare Pumper, ind til Laurvig i Norge, laa der under Haveri, indtil d. 4 April **1819**. Seilte saa derfra til London, hvor Ladningen blev losset, indtog Ballast¹² og seilte fra London til Kjøbenhavn. Denne Reise medtog 7 Maaneder. Derefter gjort 1 Reise, med samme Fartøj, til Egensund i Slesvig, efter 1 Ladning Muursteen, som blev losset i Kjøbenhavn. Dette Efteraar kom jeg, som Bedstemand med min Medsvoger Peter Petersen, som førte en, i Grønsund hjemmehørende, Jagt gjorde dermed 1 Reise til Stubbekjøbing efter Brænde, som blev losset i Kjøbenhavn.

1820. Foer jeg med samme Jagt og samme Skipper; 14 Reiser imellem Stubbekjøbing og Kjøbenhavn med Brænde og 1 Reise fra Stubbekjøbing til Kallundborg, med Stykkegods.

1821 - 1822 - og 1823 Foer jeg, som Styrmand, med en Kuf¹³ af Kjøbenhavn, ført af en meget gammel Capitain ved Navn Jens Christian Becker, farten skeete imellem Kjøbenhavn og de danske Provindser, Ladningen som førtes i Fartøiet bestod af: Egetømmer, og Sædevarer¹⁴ og tildels af Brænde.

1824 - 1825 og 1826 foer jeg som styrmand, med Galeasen "Emanuel" af Dragør, som førtes og tildels eiedes af Skipper Carl Theisen Bertelsen, heraf Byen. Foer imellem Dannemark og Ostkysten af Engeland.

1827 og 1828. Foer jeg, som Styrmand med en, Carl Jansen og Medrehdere, her i Byen tilhørende, Galease Ane Margrethe Christine kaldet, ført af Skipper Morten Nielsen Karrebæk, Farten med dette Fartøi skeete imellem Dannemark og Steder ved Ostkysten af Engeland, samt 1 Reise til Rotterdam med 1 Ladning Tjære.

1829 den 4de April, kom jeg i Dragør Byes Tjeneste, denne Dag reiste jeg, Overland, til Svendborg for at hjemføre en der, for Dragør Bykasses Regning, nybygget Jagt "Resolution" kaldet. Dette Fartøi, som var bestemt, som Bjergningsfartøi, at Stationeres i Drogden, førte jeg i Aarene **1829 - 1830 - 1831 og 1832**, og laa dermed ude i Drogden fra Foraaret til Efteraaret i de 2 første Aar; men som Følge af at Colera, i de sidstnævnte Aar, grasserede i Rusland og det var forbundet med Vanskeligheder at have Samqvem med derfra kommende Skibe, laa (vi) kuns deelviis, ude i de 2 sidste Aar.

¹² Tunge emner, der placeres i tomme skibe for at de skal ligge dybere i vandet og undgå, at de kæntrer.

¹³ Hollandsk skibstype. Fladbundet, bredbovet, rundgattet og galeasetaklet.

¹⁴ Sædevarer: kornvarer, især betragtet som handelsvarer.

1833, den 1ste Februar, blev jeg ansat som Underhavnefoged her ved Byens Havn.

1851 den 13 Juli Behagede det Hans Maiestæt nu høiselig Kong Frederik den Syvende at benaade mig med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

ca. 1865

1874 -- Vil Gud jeg lever til den 4de April d:A: Saa har jeg tjent Dragør Kommune i 45 Aar. I Løbet af Aarene fra October Maaned 1833, til 1861 i Februar, har jeg haft 2 Bestillinger, uden noget Vederlag derfor, nemlig Brandfoged i 6 Aar og Lægdsmand i 22 Aar.

Dragør den 17 Januar 1874.

P. Pouls.

1877. Den 22 Juni, opsagde jeg min Tjeneste som Underhavnefoged, til Fratrædelse fra min Bestilling til førstkommende 1ste August.¹⁵

¹⁵ Pieter Pietersen Povels døde 23 apr 1885 som Dragørs ældste mand, 91 år, 4 måneder og 12 dage gammel. Den nyopførte Dragør Kirke blev indviet 26 apr 1885, og han blev begravet som den første fra Dragør Kirke 28 apr 1885. Han havde været enkemand siden 26 jul 1868 og blev begravet på Store Magleby kirkegård.